

28. 1. 2025
KPOV, PRAHA

REVIDOVANÁ SMĚRNICE O ČIŠTĚNÍ MĚSTSKÝCH ODPADNÍCH VOD

MGR. TOMÁŠ GREMLICA

DŮSLEDKY PLNĚNÍ CÍLŮ SMĚRNICE

- Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. 5. 1991 o čištění městských odpadních vod (Urban Waste Water Treatment Directive – UWWTD) vstoupila v platnost před **34 lety**.
- Více či méně efektivní prosazování požadavků směrnice v praxi vedlo k významnému snížení obsahu znečišťujících látek ve vypouštěných, vyčištěných odpadních vodách.
- Podle analýz Evropské komise má být v současnosti **98 %** odpadních vod v EU efektivně shromažďováno a odváděno a **92 %** náležitě čištěno.
- Pro revizi směrnice byly uváděny tyto důvody:
  - Zbývající znečištění produkované především aglomeracemi pod 2 000 PE;
  - Nedostatečné sladění směrnice s cíli politiky EU v oblasti Zelené dohody (EU Green Deal);
  - Nedostatečná a velmi rozdílná úroveň managementu VH v jednotlivých členských státech;
  - Nedostatečné sladění směrnice s aktuálními poznatky vědy a s technologickým vývojem;
  - Nové problémy (mikropolutanty, epidemické a pandemické faktory v odpadních vodách, EPR).

POSTUP REVIZE SMĚRNICE

- V roce 2019 bylo dokončeno podrobné hodnocení směrnice v rámci programu REFIT, které Evropská komise publikovala.
- Dne 26. 10. 2022 zveřejnila Evropská komise návrh revize směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. 5. 1991 o čištění městských odpadních vod, včetně rozsáhlé dopadové studie.
- Text směrnice byl rozšířen z původních 20 článků a 3 příloh na **35 článků a 8 příloh a Evropská komise v návrhu požádala o pravomoc pro vydání celkem 16 předpisů v přenesené pravomoci** (delegated acts).

POSTUP REVIZE SMĚRNICE

- Jednání Pracovní skupiny Rady J.I pro životní prostředí zaměřené na návrh revize směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod bylo zahájeno za českého předsednictví **4. 11. 2022**.
- Do **7. 2. 2024** se postupně za švédského, španělského a belgického předsednictví uskutečnilo 15 jednání Pracovní skupiny Rady J.I pro životní prostředí.
- Dne **16. 3. 2023** projednala Rada ministrů životního prostředí (ENVI) politické souvislosti a důsledky návrhu revize směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod.
- ES PRES na základě připomínek členských států zpracovalo kompletní text směrnice o čištění městských odpadních vod, který byl následně projednán Radou ENVI dne **16. 10. 2023** v Lucemburku a byl schválen většinou členských států jako obecný přístup. Obecný přístup neschválilo Estonsko, Bulharsko a Maďarsko.

POSTUP REVIZE SMĚRNICE

- V Evropském parlamentu byl návrh revize UWWTD postoupen Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI), který jmenoval **Nilse Torvaldse** (Renew Europe, Finsko) zpravodajem.
- Evropský hospodářský a sociální výbor vydal své stanovisko k návrhu dne **22. 2. 2022** a Výbor regionů vydal své stanovisko k návrhu dne **5. 7. 2023**.
- Evropský parlament přijal svůj mandát dne **5. 10. 2023**.
- Pracovní skupina Rady J.I pro životní prostředí prozkoumala pozměňovací návrhy Evropského parlamentu na svém zasedání dne **14. 11. 2023**. Uskutečnilo se také dvanáct technických schůzek na tripartitní úrovni.

POSTUP REVIZE SMĚRNICE

- ☛ Dne **21. 11. 2023** se konal první trialog s Evropským parlamentem, o kterém byl COREPER informován dne **29. 11. 2023**.
- ☛ Na druhém jednání politického trialogu, které se konalo dne **29. 1. 2024**, se BE PRES podařilo dosáhnout finální dohody s Evropským parlamentem.
- ☛ Dne **2. 2. 2024** se uskutečnilo jednání COREPER ke shrnutí trialogu.
- ☛ Dne **7. 2. 2024** na Pracovní skupině Rady J.I pro životní prostředí byly členské státy informovány o probíhajících technických jednáních k dokončení textu revize směrnice a o podrobnostech dosažené dohody s Evropským parlamentem.

KLÍČOVÉ ZMĚNY

- Zmenšení velikosti aglomerace. Nově je povinnost zajistit odvádění a čištění městských odpadních vod stanovena pro aglomerace s populačním ekvivalentem (PE) 1 000 a vyšším, oproti předchozí hodnotě 2 000 a vyšší.
- Zavedení kvartérního stupně čištění. Směrnice ustanovuje povinnost pro vybrané aglomerace o velikosti 10 000 PE a všechny ČOV o velikosti 150 000 PE a vyšší zajištění odstranění vybraných mikropolutantů, jako jsou farmaceutické látky a kosmetické přípravky. Náklady na **tuto modernizaci a následný provoz** budou částečně (**minimálně z 80 %**) hrazeny příslušnými průmyslovými odvětvími.
- Energetická účinnost a využití obnovitelných zdrojů. Čistírny odpadních vod o velikosti 10 000 PE a vyšší budou povinny provádět každé čtyři roky energetické audity a podporovat realizaci nákladově efektivních opatření ke snižování spotřeby energie a využívání obnovitelných zdrojů energie, jako je bioplyn nebo solární energie, **s cílem dosáhnout energetické neutrality do roku 2045**. První energetické audity musí být provedeny do **31. prosince 2028** u čistíren městských odpadních vod, které zpracovávají zatížení odpovídající populačnímu ekvivalentu 100 000 PE a vyššímu, a na ně napojených stokových soustav a do **31. prosince 2032** u čistíren městských odpadních vod, které zpracovávají zatížení odpovídající populačnímu ekvivalentu 10 000 PE a vyššímu, ale nižšímu než 100 000 PE, a na ně napojených stokových soustav.

Německo
10 787 obcí/ z toho
2 056 měst

Polsko
2 489 obcí/ z toho
979 měst

Česká republika
6 258 obcí/ 610 měst

Slovensko
2 890/ 141

Rakousko
2 093/ 202

Maďarsko
3 155/ 322

ZÁSADNÍ PROBLÉMY REVIDOVANÉ SMĚRNICE VNÍMANÉ ČS EU

- Rozšíření působnosti směrnice na aglomerace na **1 000 PE** (původní návrh Evropské komise), resp. na **750 PE** (návrh Evropského parlamentu), resp. na **1 250 PE** (návrh obecného přístupu Rady ENVI).
- Terciární čištění – snižování množství N a P v odpadních vodách.
- Energetická neutralita čistíren městských odpadních vod.
- Opětovné využívání vyčištěných odpadních vod, mj. i k závlahám v zemědělství.
- Využívání kalů z čistíren městských odpadních vod.
- Kvartérní čištění – snižování množství mikropolutantů.
- Nereálné termíny a extrémně vysoké náklady.
- Výrazné rozdíly ve výchozích pozicích x stejné cíle stanovené pro všechny ČS.
- Chybějící dotační programy EU a metodiky pro implementaci klíčových článků.

PŘÍKLADY DOSAŽENÝCH KOMPROMISŮ

● Článek 5 odst. 2 písm. b):

- OBECNÝ PŘÍSTUP: *odlehčení kanalizace představuje více než 3 % ročního zatížení odváděných městských odpadních vod;*
- FINÁLNÍ KOMPROMIS: *přepad dešťových vod představuje více než 2 % ročního zatížení shromážděných městských odpadních vod.*

● Článek 7 odst. 1 - terciární čištění podle přílohy I části B tabulky 2:

- OBECNÝ PŘÍSTUP: *do **31. 12. 2035** splní požadavky **50 % ČOV** s kapacitou 150 000 PE a více;*
- FINÁLNÍ KOMPROMIS: *do **31. 12. 2033** splní požadavky **30 % ČOV** s kapacitou 150 000 PE a více;*
- OBECNÝ PŘÍSTUP: *do **31. 12. 2040** splní požadavky **100 % ČOV** s kapacitou 150 000 PE a více;*
- FINÁLNÍ KOMPROMIS: *do **31. 12. 2036** splní požadavky **70 % ČOV** s kapacitou 150 000 PE a více.*

PŘÍKLADY DOSAŽENÝCH KOMPROMISŮ

● Článek 9 odst. 1 písm. a) – kvartérní čištění + systém EPR:

- OBECNÝ PŘÍSTUP: *producenti budou hradit **100** % nákladů na splnění požadavků čl. 8;*
- FINÁLNÍ KOMPROMIS: *producenti budou hradit minimálně **80** % nákladů na splnění požadavků čl. 8.*

● Článek 11 odst. 2 – energetická neutralita ČOV:

- OBECNÝ PŘÍSTUP: *nákup energie z externích **obnovitelných** zdrojů max. do výše **30** %;*
- FINÁLNÍ KOMPROMIS: *nákup energie z externích **nefosilných** zdrojů max. do výše **35** %;*
- OBECNÝ PŘÍSTUP: *do **31. 12. 2040** splní požadavky **60** % **ČOV** s kapacitou 10 000 PE a více;*
- FINÁLNÍ KOMPROMIS: *do **31. 12. 2040** splní požadavky **70** % **ČOV** s kapacitou 10 000 PE a více.*

ZÁVĚREČNÁ FÁZE LEGISLATIVNÍHO PROCESU

- Dne **1. 3. 2024** byla finální dohodnutá verze revidované směrnice o čištění městských odpadních vod předložena COREPERu I k analýze a schválení.
- Následně byla dohoda schválena výborem ENVI Evropského parlamentu.
- Poté byl text předložen právníkům lingvistům k připomínkám a k přípravě všech jazykových verzí a jejich připomínkování.
- Dne **10. 4. 2024** dohodu schválilo plénum Evropského parlamentu.
- Dne **5. 11. 2024** Rada Evropské unie s konečnou platností schválila revidovanou směrnici o čištění městských odpadních vod. **Pro schválení směrnice bylo 24 členských států EU, zdrželo se Estonsko, proti bylo Maďarsko a Polsko.**
- Revidovaná směrnice o čištění městských odpadních vod byla podepsána **27. 11. 2024**.
- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3019 ze dne 27. listopadu 2024 o čištění městských odpadních vod** byla vyhlášena v úředním věstníku Evropské unie dne **12. 12. 2024**. V platnost vstoupila dvacátým dnem po vyhlášení, tj. **1. 1. 2025**.

FÁZE NAVAZUJÍCÍ NA LEGISLATIVNÍ PROCES

- Členské státy Evropské unie uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s články 2 až 11 a 14 až 26 a s přílohami I, III, V a VI do **31. července 2027**. Znění těchto předpisů neprodleně sdělí Komisi.
- Články 12 a 13 a přílohy II a IV se použijí od **1. srpna 2027**.
- Ve dnech **28.-29. 1. 2025** se v Bruselu uskuteční jednání národních expertů členských států Evropské unie k transpozici a implementaci směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3019 ze dne 27. listopadu 2024 o čištění městských odpadních vod.

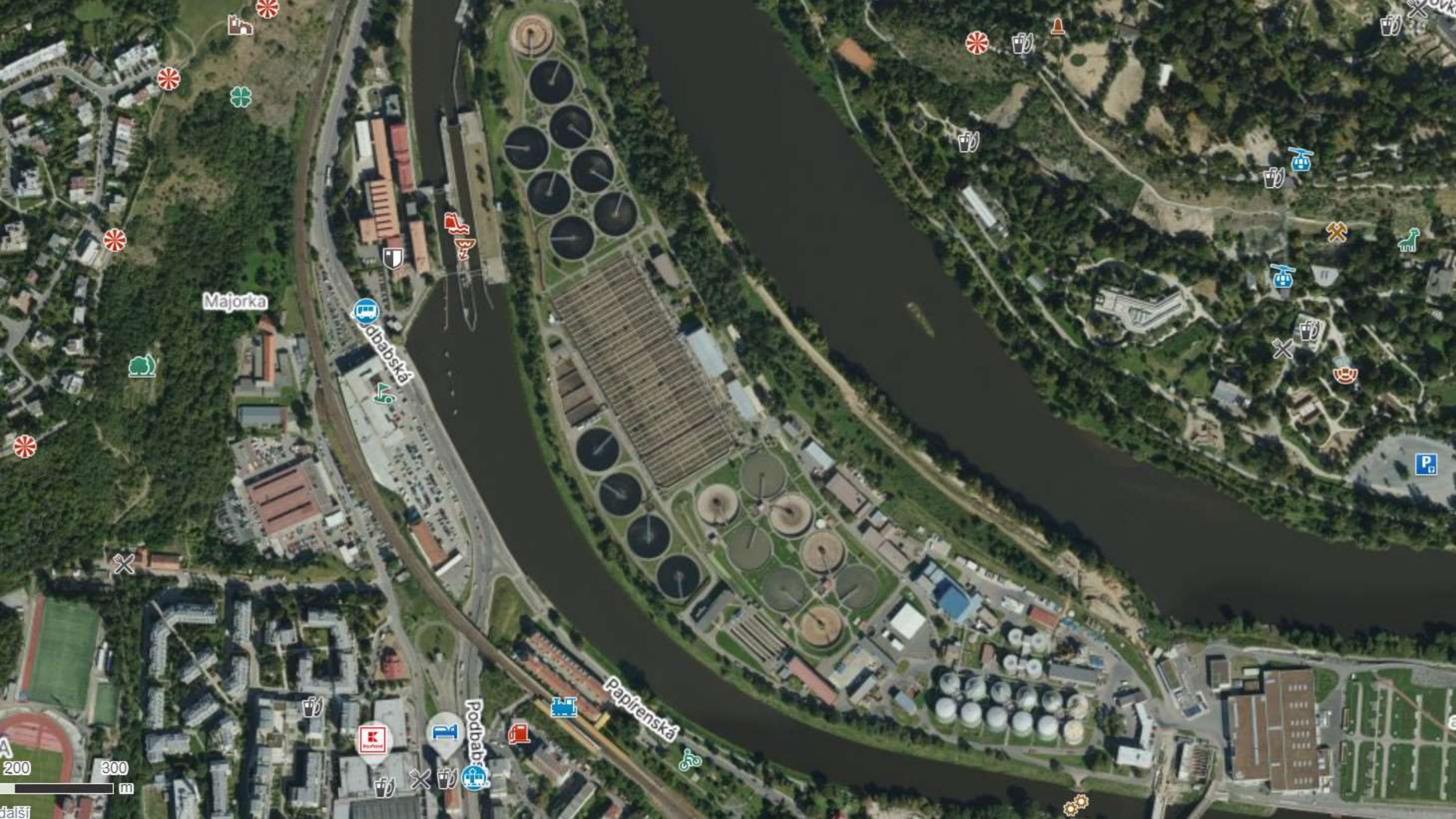
FÁZE IMPLEMENTACE SMĚRNICE

- Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem zdravotnictví a odbornými institucemi zahájily práce na komplexním zhodnocení všech relevantních aspektů transpozice a následné implementace UWWTD. Na základě hodnocení resorty přistoupí k postupnému zapracování jednotlivých částí směrnice do národní právní úpravy.
- Přípravné práce zahrnují také meziresortní spolupráci s odborníky a zainteresovanými subjekty, zejména v oblasti odhadu reálných nákladů na implementaci směrnice. Transpoziční proces bude zahrnovat novelizaci **zákona č. 254/2001 Sb.** a **zákona č. 274/2001 Sb.**, včetně části jejich prováděcích předpisů. Dále novelizaci **zákona č. 258/2000 Sb.**, o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a také některých dalších odpovídajících právních předpisů. Novelizovány budou i příslušné technické normy a metodiky.
- Vytvořen a do praxe uveden bude muset být registr individuálních systémů čištění městských odpadních vod.
- Vytvořen a do praxe uveden bude muset být systém rozšířené odpovědnosti producenta.
- Vytvořeny musí být organizace odpovědnosti výrobců.

PŘEHLED IMPLEMENTAČNÍCH TERMÍNŮ

Povinnost	Rozsah aglomerace	Konečný termín plnění
Rozsah působnosti	Nad 1 000 PE	2035
Sekundární čištění	Nad 1 000 PE	2035
Terciární čištění	10 000–150 000 PE	2045
	Nad 150 000 PE	2039
Kvartérní čištění	10 000–150 000 PE	2045
	Nad 150 000 PE	2045
Rozšířená odpovědnost výrobců		2027
Integrované plány hospodaření	10 000–100 000 PE	2039
	Nad 100 000 PE	2033
Energetická neutralita	Nad 10 000 PE	2045
Energetické audity	10 000–100 000 PE	2032
	Nad 100 000 PE	2028
Hodnocení a řízení rizik		2027
Přístup k hygienickým zařízením	Nad 5 000 obyvatel	2029
Reportingová činnost		2030

Majorka

Podbabská

Papírenská

Podbabská

200 300 m

© Seznam.cz, © TopGis

© Seznam.cz, © TopGis

© Seznam.cz, © TopGis

© Seznam.cz, © TopGis

18

m

5f

**DĚKUJI
ZA POZORNOST**

Mgr. Tomáš Gremlica, e-mail: tomas.gremlica@mze.gov.cz, tel.: 221 812 472